

Rond het stamhuis van Markerink

BARLO - De familie Lubbers bewoont al sinds 1766 het Markerink in Barlo. De betovergrootvader van de huidige bewoner Derk-Jan Lubbers zorgde er persoonlijk voor dat de hoeve in zijn handen kwam. Toen de eigenaar, de 'Zuunige Jan Manschot' uit Aalten de boerderij wilde verkopen, joeg pachter Willem Lubbers alle kijkers weg door ze met een emmer water nat te gooien. Zo bleef hij als enige gegadigde over en kon hij de hoeve kopen.

Derk-Jan Lubbers moet er smakelijk om lachen. De 87-jarige heet in de volksmond Markelinks Jan. Dat is merkwaardig, want zijn boerderij in Barlo bij Aalten heet Markerink, met een r dus. Maar dit moet een verschrijving zijn; het is vanouds altijd Markelink geweest. Hier is het stamhuis van de Markerinks, maar Lubbers heeft van die familie nooit iets teruggezien of gehoord. Zijn betovergrootvader Hendrik-Willem Lubbers (geboren 1766) was getrouwd met Beerndekke Markelink. Zij was de laatste met de naam Markelink in Barlo. Boerderijen met de naam Markerink komen ook voor in Agelo bij Denekamp, Steenwijkerwold, bij Bentheim in Duitsland en in Metelen over de grens bij Enschede. De oude benamingen van alle vier was iets als Markwardink, hetgeen wijst op een waard in een mark. Er woonde dus iemand die als oppasser van de mark, de gemeenschappelijke gronden, optrad. Het Barlose Markerink komt al voor in 1284. De boerderij Markerink aan de Markerinkdijk in Barlo is een schitterend rijksmonument, bebouwd door de krasse Lubbers met zijn vroegere knecht Jan Busink en de familie Simmelink, die het bedrijfsgeedeelte overnam. Met zijn houten geveltop ligt de hoeve in een laagte tussen twee esruggen in, tegen het decor van een houtwal, waardoor de Zilver-

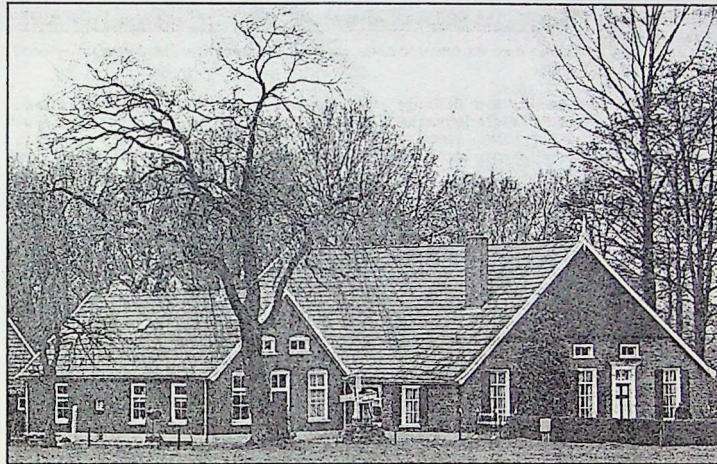

Rubriek over boerderij- en familienamen door Henk Harmsen. Voor aanvullingen en suggesties: 05437 72603

beekstroomt. Een prachtig stukje Achterhoek. Een zandpad slingert zich over het erf van 't Markerink over de Hoge es naar de Nijhofsweg. Het is een erg interessante omgeving.

Volsfeest

Derk-Jan Lubbers steekt zijn pijpje op en vertelt. Hij was vijftig jaar lang, van 1928 tot 1978, secretaris van de Oranjevereniging in Barlo. In de wei voor het Markerink was het volsfeest. In het kamertje bij de varkens, waar normaal de mantelpot stond, werd brood gesmeerd en koffie gezet voor wel 800 mensen. Toen het feestgebouw in Barlo te klein bleek voor het toneel, werd besloten achter 't Markerink een openluchttheater te stichten. Van stenen en planken werden banken gemaakt, waar zo'n 1500 mensen konden zitten. Er omheen stonden dichte coniferen. De zandweg liep tussen toneel en de tribune door. Als er gespeeld werd, moest de melkboer omrijden. Driemaal werd een stuk over de oorlog opgevoerd. Naar de derde opvoering kwamen kijkers uit de verre omtrek, van Varsseveld tot Winterswijk, wel 2000 man. Er

♦ De fraai gelegen monumentale boerderij Markerink in Barlo bij Aalten. (Foto Willem Hissink)

is ook eens een toneelvereniging uit Leeuwarden komen spelen. Lubbers: „We waren er wel druk mee, want de tribune moest telkens worden opgebouwd en afgebroken. In een keet bewaarden we de zitplanken. Er was ook een kantine, die we aan een winkelier hieruit het dorp verhuurden. Vier jaar achtereen hebben we hier alle kinderen van de scholen uit de hele gemeente Lichtenvoorde op het terrein gehad, maar na het jaar waarin ze een vreselijke stortbui over de donder kregen zijn ze niet teruggekomen. Wij hebben als Oranjevereniging in twintig jaar maar één keer iets hoeven afgelesen”. De grote kei die bij de hoeve ligt, is

bij akkerwerk in de grond gevonden. Derk-Jan vertelt dat deze door de wagen is gezakt, toen ze hem op de huidige plaats wilde leggen. De boerderij schijnt ooit omgracht te zijn geweest, hetgeen erop wijst dat de bewoners tot de aanzienlijken behoorden. Bij de aanleg van de Markerinkdijk zijn de grachtresten verdwenen. Door de ligging tussen twee essen is de omgeving bij zware onweersbuien wel eens overstromd. „We hadden de zandzakken voor de deur staan, de buurman zat met de voeten in het water,” herinnert Lubbers zich. Aan de Zilverbeek, die in 't Klooster ontspringt, heeft vroeger een papiermolen

gestaan. Grootvader Derk-Jan (geboren 1849) wist zich dit nog te herinneren. Nu is er een ruig bosje, dat nog steeds de Papiermolen wordt genoemd. Aan de beek werd nog in Derk-Jan's jeugd textiel gebleekt. De textiel kwam van een fabriek in Lichtenvoorde. Bij Houwers en Luiten van de Greute werd het 'tuug' in de mantelpot gekookt, om de 'pap' er uit te halen en op het gras langs de beek telkens natgesprengeld en zo te bleken geleegd. Het was een bijverdienste voor de boerinnen. Nogen aardig gegeven is, dat alle voorouders van Derk-Jan Lubbers 82 jaar oud werden. Hij heeft ze dus allen overleefd.

Bluemers

Een oproep om gegevens over de naam Bluemers in deze rubriek heeft nog geen reacties opgeleverd. Vandaar dat we iets meer informatie geven over de bedoelde tak. Het gaat om aansluiting bij Johannes Henricus Bluemers, geboren 26 oktober 1870. Hij trok naar Lochem, waar hij werkte bij slachterij Schekman. Toen zijn zoon Franciscus Antonius in 1912 werd geboren, verhuisde het gezin naar de Spoorstraat in Ruurlo. Een broer van Johannes Henricus, Hermanus Bernardus, geboren 1867 in Winterswijk, getrouwd met Johanna G. Brinke, verhuisde naar Enschede en vestigde zich later in Ruurlo. Onze vragen zijn: In Winterswijk komt de naam Bluemers veel voor, bestaat er een verband? Zijn er verbanden met pastoor Bluemers in Kilder, de Pastoor Bluemers-mavo (en -plein) in Silvolde, met de boerderij Bluemers onder de Kemnade in Wijnbergen? Reacties graag naar redactie van deze rubriek. (B. Wallerbosch uit Groenlo weet te vertellen dat zijn oma (een zuster van Johannes en Hermanus Bluemers) in haar jeugd familiebezoek uit Duitsland kreeg, mogelijk uit Vardingholt. Het kan dus zijn dat de naam uit Duitsland stamt. In dat geval, aldus de Groenlose oud-leraar, zou er geen verband met Bluemers zijn, want dat lijkt hem een echt Nederlandse naam).

Jeldris Day thea

4-2-1985

25 26